

Донецький національний технічний
університет, м. Донецьк
О.М. Рябич
к.е.н., доцент кафедри
"Управління виробництвом"

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПРОТИДІЇ КЛІМАТИЧНИМ ЗМІНАМ

// Інноваційна модель розвитку регіону як умови економічної безпеки в контексті інтеграційних процесів: Матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів і молодих вчених/ За аг ред. ьтВ.І Дубницького. – Донецьк: ТОВ «ДЕГІ», 2011.- 231с., С.63-65.

В умовах зростання взаємозалежності національних економік, внаслідок транскордонного характеру екологічних загроз та неможливості країн самостійно вирішити глобальну проблему зміни клімату, об'єктивно збільшується потреба координації зусиль держав у забезпеченні єдиних стандартів еколого-економічної безпеки та реалізації концепції сталого розвитку. Необхідність переходу до глобальної екологічної економіки потребує спільних зусиль країн щодо продовження дії Кіотського протоколу або активізації розробки та реалізації нових міжнародних угод, з метою розвитку нових технологій та зниження викидів парникових газів.

Глобальні ризики і загрози природного характеру вимагають дослідження механізму формування системи забезпечення еколого-економічної безпеки, як на міжнародному так і на національному рівні в умовах глобального процесу протидії кліматичним змінам. Слід розуміти, що еколого-економічна безпека, це стан при якому навколишнє середовище може забезпечити існування суспільства та задоволення його потреб в доволі тривалій перспективі. Механізм формування системи забезпечення еколого-економічної безпеки повинен включати створення широкої мережі установ, організацій та кліматоохоронних об'єднань, співпрацю та збільшення фінансової та технологічної підтримки розвинутих країн країнам, що розвиваються тощо.

Пройшовши тривалий шлях, від прийняття Рамкової Конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату в 1992 р. в Ріо-де-Жанейро, Кіотського протоколу, "Балійської дорожньої карти", Копенгагенської угоди, документів прийнятих в Канкуті, переговори зі зміни клімату стали не просто технічним обговоренням, але і віддзеркаленням політичної боротьби. Розвинені країни намагаються понизити вимоги, що висувуються до них, по скороченню викидів парникових газів в атмосферу і зменшити зобов'язання по наданню державам, що розвиваються фінансових коштів і технологій, і крім того, прагнуть перекласти тягар зі скорочення викидів парникових газів на плечі країн, що розвиваються, підкреслюючи, що останні несуть "загальну відповідальність". В той самий час країни, що розвиваються є більш уразливими до негативних наслідків зміни клімату і вимагають посилити зобов'язання розвинених країн зі скорочення

викидів та збільшити фінансування проектів зі скорочення викидів парникових газів в атмосферу.

Отже, в кожній державі свої реалії та вони стикаються з різними труднощами при прийнятті реальних заходів для виконання вимог зі скорочення викидів парникових газів але відповідно до принципу "загальної, але диференційованої відповідальності", згідно вимог Рамкової конвенція ООН про зміну клімату, жодна держава не має права через внутрішньополітичні або економічні причини відкладати або перешкоджати глобальному процесу протидії кліматичним змінам.

Для дієвості механізму формування системи забезпечення еколого-економічної безпеки в умовах глобального процесу протидії кліматичним змінам на міжнародному рівні необхідно:

- прийняття нової міжнародної угоди, на заміну Кіотського протоколу, в якій зобов'язання зі скорочення викидів парникових газів повинні взяти всі країни, які є емітерами парникових газів, з урахуванням нових цільових показників;

- встановлення ринкових механізмів відшкодування викидів парникових газів;

- забезпечення міжнародного регулювання з метою пом'якшення і адаптації до наслідків кліматичних змін;

- активізація міжнародного співробітництва між розвинутими та країнами, що розвиваються.;

- створення Фонду фінансування подолання наслідків зміни клімату, метою якого буде, фінансування передачі технологій і розвиток потенціалу в країнах, що розвиваються. Діяльність Фонду повинна бути спрямована на досягнення завдань зі скорочення викидів, узгоджених відповідно до Кіотського протоколу на період після 2012 р., з діалогом на основі прийнятих глобальних стратегій з пом'якшення зміни клімату.

В Україні слід більш ретельно підійти до формування нормативно-правової бази, що забезпечить еколого-економічну безпеку в умовах глобальної зміни клімату. Також необхідно:

- удосконалення національної системи інвентаризації антропогенних викидів парникових газів в атмосферу, щоб був чіткий електронний реєстр підприємств, потужність яких спричиняє ці викиди;

- розроблення програм, які містять у собі засоби з пом'якшення наслідків зміни клімату;

- розроблення і обмеження заходів зі зниження антропогенних викидів парникових газів, з раціонального використання поглиначів та накопичувачів парникових газів;

- розроблення адаптаційних заходів до наслідків зі зміни клімату;

- обмін інформацією пов'язаною із кліматичною системою та підготовка кваліфікованих кадрів.

Таким чином, взаємна залежність в умовах глобальної зміни клімату робить неможливим процвітання однієї країни при деградації природного середовища в інших. Система забезпечення еколого-економічної безпеки в

умовах глобального процесу протидії кліматичним змінам на міжнародному та національному рівні повинна спиратися на міцну економічну і правову базу.